

Zarauzko Tokiko Ekintza
Planaren ezartze-mailaren
ebaluaketa
Emaitzak 2010

TOKIKO AGENDA 21

*2010an Udalerrri gipuzkoarretan TA21eko
Tokiko Ekintza Planen ezarpen-mailaren
ebaluazioa*

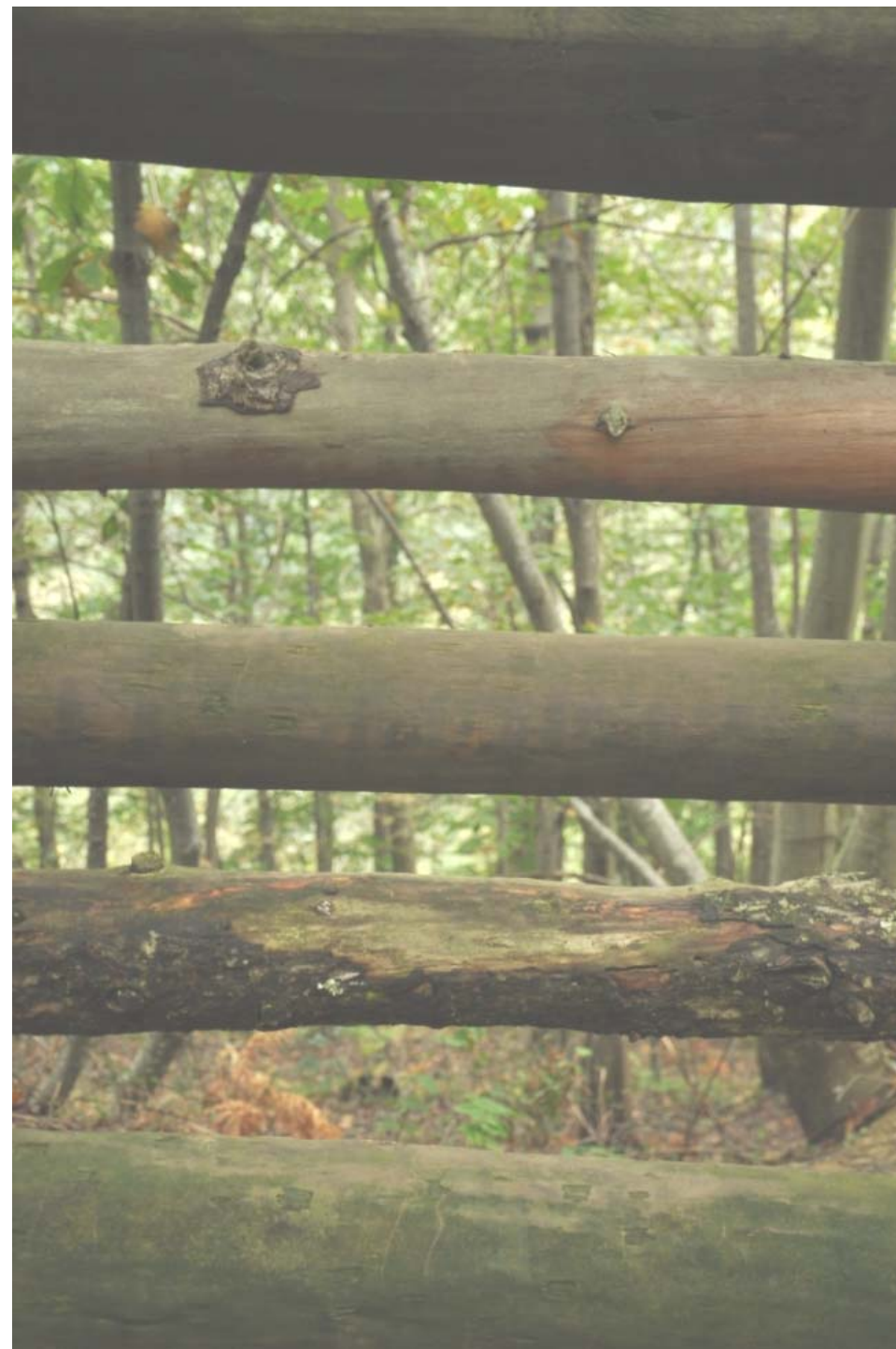
TA21EKO BEHATOKIA
OBSERVATORIO AL 21
GIPUZKOA

GIPUZKOA
zurekin, aurrera >

GARAPEN IRAUNKORREKO
DEPARTAMENTUA
DEPARTAMENTO DE
DESARROLLO SOSTENIBLE

Laguntza Teknikoa

Dokumentuaren aurkezpena

Dokumentu honek udalerrri gipuzkoarretan 2010ko TA21eko Tokiko Ekintza Planaren ezarpen-mailaren ebaluazioa egiteko laguntza Zerbitzuan udaletxe honen parte hartzetik abiatuta sortu diren emaitzak adierazten ditu.

Tokiko Agenda 21 herri eta hiriek erabiltzen duten tresna da **garapen iraunkorrerako** konpromisoa gauzatzeko. Tokiko Agenda 21 hainbat elementuetan egituratuta dago eta horietatik azpimarratzekoak dira:

-**Tokiko Ekintza Planak** tokiko garapen iraunkorra hobetzeko asmoz 4-5 urteetan burutu beharreko ekintzak biltzen ditu.

-**Udaletxeko barne-koordinazio mekanismoak**; Tokiko Agenda 21eko batzordea, Tokiko Iraunkortasuneko batzordea... moduan izendatuak, bere existentziarekin eta kalitatearekin Planaren zeharkakotasuna bermatzea laguntzen du.

-**Herritarren parte-hartze mekanismoak** gizarte eremu guztietako entitate eta ordezkarien ikuspegia bermatzen du.

Ondoren aurkezten diren emaitzak prozesu honetako elementu guztiei burututako azterketaren emaitzak dira.

- Gipuzkoako Foru Aldundiko Ekintza Planen ebaluaziorako laguntza Zerbitzua
- Testuinguru metodologikoa
- Ekintza Planaren ezaugarriak
- Planaren ezartze-mailaren ebaluazioko emaitzak
- Aalborg konpromisoen ekarpena
- Tokiko Agenda 21en barne-koordinaziorako mekanismoaren azterketa
- Tokiko Agenda 21en inguruko herritarren parte-hartze mekanismoaren azterketa.
- Planaren eguneratzea

TOKIKO AGENDA 21a DUTEN UDALERRI GIPUZKOARRETAN EKINTZA PLANAREN EZARPEN-MAILAREN EBALUAZIOA 2010

Zertarako ebaluatu?

Ingurumenari buruzko informazioa eskura izan eta difusioa egin.

Aarhus-eko Hitzarmena (2001)

Herritarrak

Edozein pertsonak eska dezake administrazio eta erakunde publikoen esku dagoen ingurumenari buruzko informazioa, baita funtzio eta zerbitzu publikoak egikaritzen eta eskaintzen dituzten erakunde pribatuen esku dagoena ere

Autoritate publikoak informazioa eguneratuta mantentzen, zuzena izan dadila eta konparagarria izaten saiatuko dira

Udala

Euskal Herriko ingurugiroa babesteko Lege orokorra (3/98 Legea)

“Pertsona orok du ingurugiro osasuntsua erabili eta horretaz gozatzeko eskubidea. Eskubide honen erabiltzea bermatzeko administrazio publikoei dagokie ingurugiro-politika egokiak sustatzea”

“Pertsona fisiko zein juridiko orok ingurugiroa zaintzeko betebeharra du”

Aarhus-eko Nazioarteko Hitzarmenak (2001) pertsona bakoitzaren eskubideak babesten laguntzea eta, egungo eta etorkizuneko belaunaldiek beraien osasunerako eta ongizaterako egokia den ingurumenean bizitzeko eskubidea babestea du helburu. Publikoaren eskubideak bermatzen ditu eta agintari publikoei informazioa eskuratu ahal izatearen, parte-hatze publikoaren eta justizia eskuratu ahal izatearen inguruan betebeharrak ezartzen dizkie.

Zerbitzuaren hedadura eta helburuak

Zerbitzu hau 2005.urtean sortu zen Gipuzkoako Foru Aldundiko Garapen Iraunkorreko Departamentutik, honen helburua **Ekintza Planen urteko programazio eta ebaluaziorako laguntza teknikoa erraztea** izanik. Alde batetik, Tokiko Ekintza Planetan osotara erantsitako ekintzen ezarpen-maila aztertzea baimentzen du eta hauen ezarpenean eraginkortasuna bermatzeko kudeaketa aktiboa sustatzen du. Honekin prozesuen sendotasun eta ahulezien ikuspuntu objektibo eta zorrotz bat lortzea ahalegindu nahi da, eta honetatik abiatuz, bai udal-ekintza baita ekintza forala ere modu jarraian berrantolatu eta optimizatzea.

Zerbitzu honen hedadura bere hastapenetik gaur egungo programara arte handituz joan da. Nabarmendu behar da 2005-2006.urtean 9 udalerrik parte hartu zutela, eta 2010-2011. urtean 38 udalerrri parte hartzen ari direla.

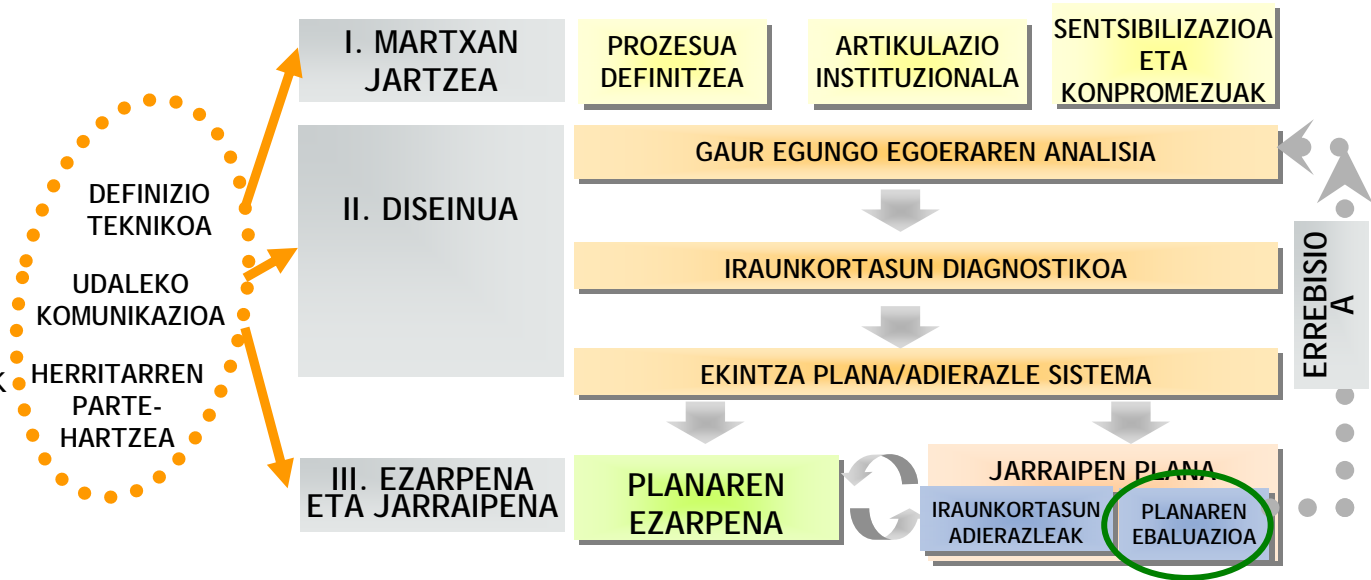
TESTUINGURU METODOLOGIKOA

Testuinguru metodologikoa

Tokiko Agenda 21 tokiko ezaugarriak dituen tresna da eta udalei Garapen Iraunkorreko udal estrategia bat izatea baimentzen die. Hau Ekintza Plan batean eta ezarpenerako beharrezkoak diren beste elementu batzuetan (udal-barruko koordinazio mekanismoa, herritarren parte-hartzea...) gauzatzen da

Ekintza Planaren diseinu eta martxan jartzearen prozesua grafiko honetan azaltzen da.

Ezartze-maila eta jarraipen fasean oso garrantzitsua da JARRAIPEN PLANAREN bidezko Planaren kudeaketa aktiboa. Honen martxan jartzea eta urteroko mantentzea ondorengo tresnen bidez egiten da:

- Tokiko Iraunkortasun-Adierazleen urteko kalkuluak, emaitzen bidez udal estrategiaren intzidentzia neurtzea baimentzen du.

- ezarpen planaren ebaluazioak, urteroko Plana ezarri dela aztertzea eta hurrengo urterako programazioa erraztea baimentzen du.

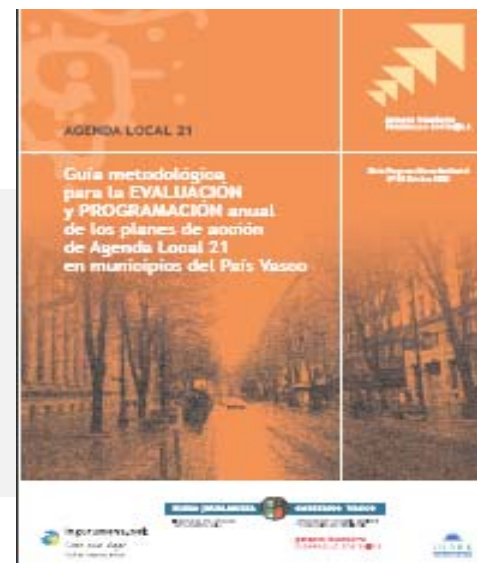
Zerbitzu honen bidez 2010ko abendura arteko Udaleko ekintza planaren ezartze-mailaren urteko ebaluaketa egin da

Zertan datza Planaren ezartze-mailaren ebaluaketa?

Planaren ezarpenaren balorazio kualitatiboa egiteko ebaluazio taldeak URTE BAKOITZERAKO EKINTZA BAKOITZEAN EZARTZE-MAILA bat jartzen du, Udalsarea 21eko udalerrietan komuna den Gida metodologikoaren arabera.

(H)	Hasteko: 0
(Ha)	Hasita: 0,25
(Au)	Aurreratua: 0,50
(Am)	Amaitzen: 0,75
(At)	Amaituta: 1

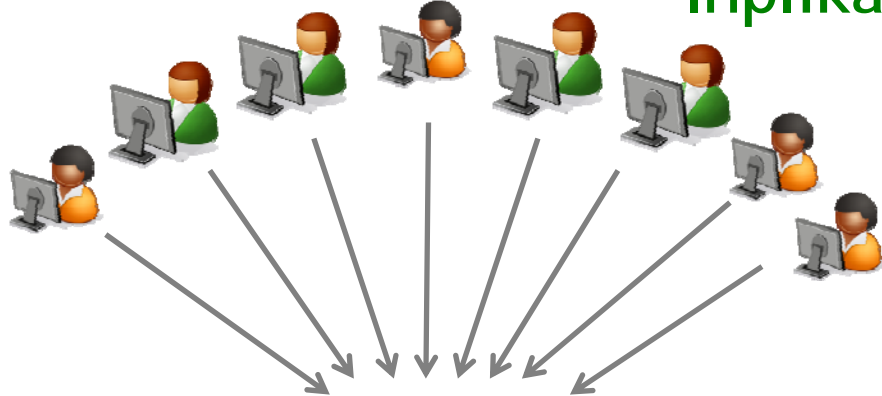
Mugi 21 Euskadin Tokiko Agenda 21 kudeatzeko diseinatu den aplikazio informatikoak ekintza bakoitzari zenbakizko balore bat esleitzen die Planean dauden ekintza guztien erlazioan. Hurrengo formularen baitan emaitzak ezarpen-portzentaia moduan ematen dira:

$$\text{Planaren Ezarpen maila} = \left[\left[(H \cdot 0) + (Ha \cdot 0,25) + (Au \cdot 0,5) + (Am \cdot 0,75) + (At \cdot 1) \right] / N \right] \times 100$$

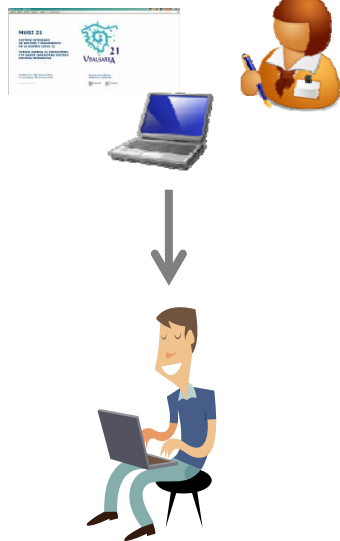
Parte hartzen duten eragileak eta euren rola

Inplikaturako eragileak

Ekintza Planaren exekuzioan inplikaturako politiko edota teknikari arduradunak, udaleko gaitasun traspasatuak dauzkaten udal enpresak edo eskualdeko entitateak

Prozesuaren arduraduna (eta TA21-ena)

TA21-en prozesuaren udal arduraduna

Ebaluatzaile taldea

Programaren esparruan GFAk izendatu duen taldea, prozesuaren ebaluaketarako ahalmen espezifikokin. Izan ere, bere gaitasunak ebaluaketarako irizpide homogeneoak ziurtatzen ditu baita prozesuaren aplikazioa orokorrean ere.

Ebaluaketa prozesuaren onurak udalerrientzat

- Modu periodikoan eta beste urte eta udalerriekin konparagarri udalerriko Ekintza Planaren ezarpen-maila orokorra ezagutzea.
- Ekintza Planaren ezarpenaren ahulezi eta sendotasun nagusiak identifikatu (ekintzen tipologiaren, gaiaren, eragileen edo beste aldagarrien arabera), hauek zuzendu ahal izateko eta horrela ezarpena hobetu ahal izateko.
- Burututako ebaluaketatik Ekintza Planaren edukia eguneratzea erraztu eta Planaren ezarpena oztopa dezaketen mugagabetasunak zuzendu berandu baino lehen.
- Planaren esparruan data arte aurrera eramán diren ekintza guztiak modu objektibo eta zehatzean ezagutzea.
- Planaren ezarpenean udal-eragileen inplikazio maila ezagutzea.
- Politika publikoaren gardentasuna indartu herritarrei eta eragile sozial eta ekonomikoei ezarpenean egin den lanaren komunikazioa erraztuz.
- TA21ean parte hartzen duten udal-eragile taldearen parte-hartzea indartu.
- Plan honen Ekintza Planaren eta ebaluazio graduarekin koherentzian hurrengo urterako ekintzen programazioa erraztu.

PLANAREN EZAUGARRIAK

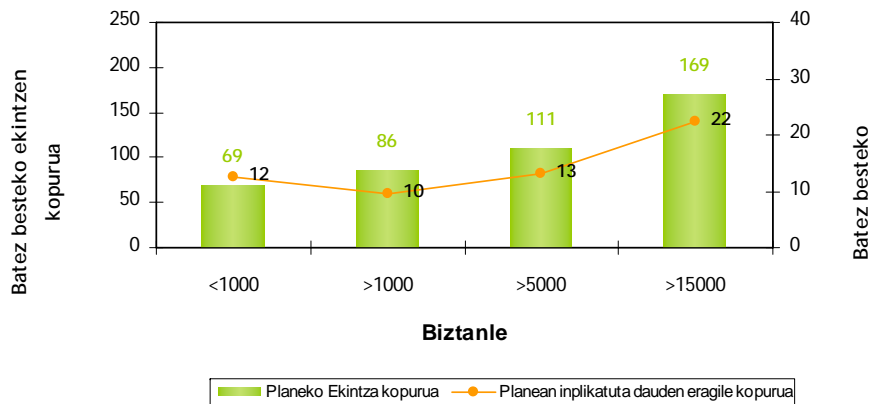

Planaren ezaugarriak: DATUAK

Planeko ekintza kopurua: 136
 Izaera jarraia duten planeko ekintzen portzentaia: % x79
 Planean parte hartzen duten eragileen kopurua: 14

PLANEN EZAUGARRIAK GLHan

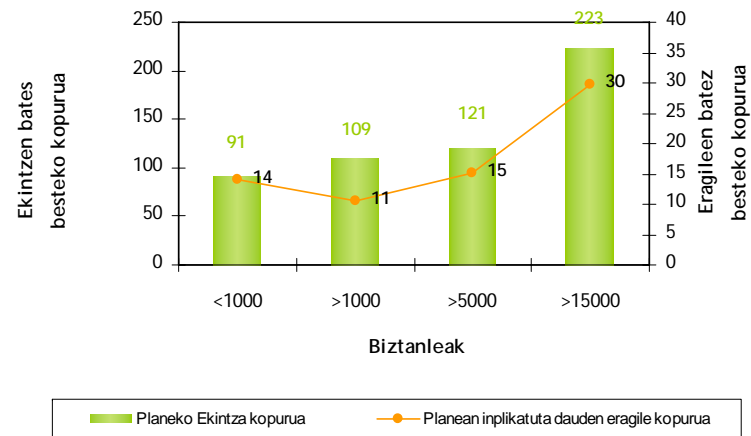
Ekintzetan parte hartu duten eragileek eta ekintzeen batez besteko kopurua udalerriaren tamainaren arabera

ITURRIA: 2009ko Gipuzkoako ebaluazioko laguntza Programaren emaitzen txostena (36 udalerrien batez besteko datuak)

PLANEN EZAUGARRIAK EAEn

Ekintzen batez bestekoa eta Planetan inplikatutako eragileak udalerriaren tamainaren arabera

ITURRIA: 2009ko EAeko Udalsarea 21en Idazkaritza Teknikaren datuak (74 udalerrietako batez besteko datuak)

Planaren ezaugarriak: AZTERKETA

Planeko ekintza kopurua: 136
Planean parte hartzen duten eragileen kopurua: 14

Gure planaren ezaugarriak antzekoak diren beste udalerrien batez bestekoekin aztertzen baditugu, zera beha daiteke:

PLANEKO EKINTZA KOPURUA

Ekintza kopurua, EAE-ko Udalerrietarako Tokiko Agenda 21-eko Ekintza Planak Berrikusteko Gida Metodologikoan ezaugarri hauek dituen udalerrien kasuan gomendatutako ekintza kopuruarekin bat dator.

PLANEAN PARTE HARTZEN DUTEN ERAGILEEN KOPURUA

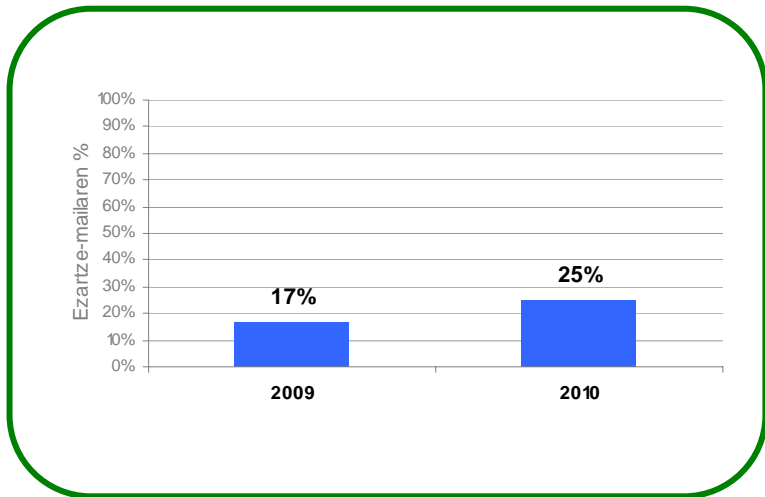
Parte hartzen duten eragileen kopurua, hau da, planaren ezarpenean esku hartzen duten udal-arduradunen kopurua, Lurraldeko batez besteko balorearekin alderatuz baxuagoa da.

PLANAREN EZARTZE-MAILAREN EMAITZAK

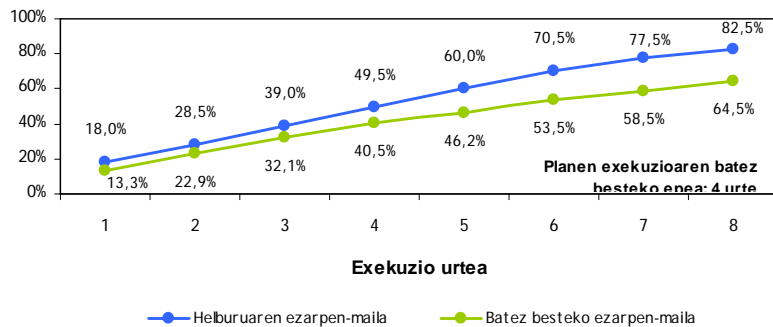

Planaren ezartze-maila orokorra 2010ko abendura arte: DATUAK

BATEZ BESTEKO EZARTZE-MAILA ETA HELBURUKO EZARTZE-MAILAREN BILAKAERA GLHan

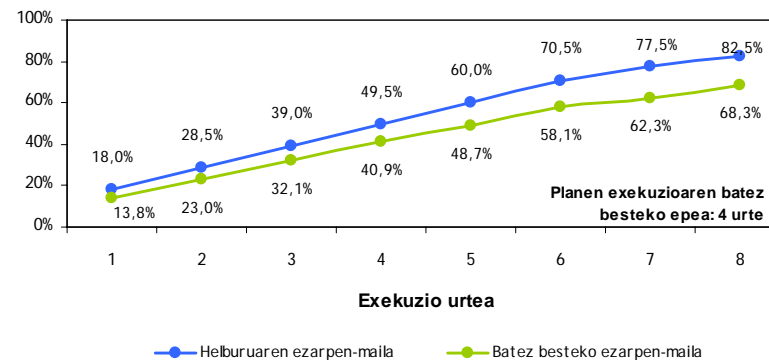
Gipuzkoako Planen batez besteko ezarpenaren bilakaera helburuarekiko

ITURRIA: 2009ko Gipuzkoako ebaluazioko laguntza Programaren emaitzen txostena (36 udalerrien batez besteko datuak)

BATEZ BESTEKO EZARTZE-MAILA ETA HELBURUKO EZARTZE-MAILAREN BILAKAERA EAEn

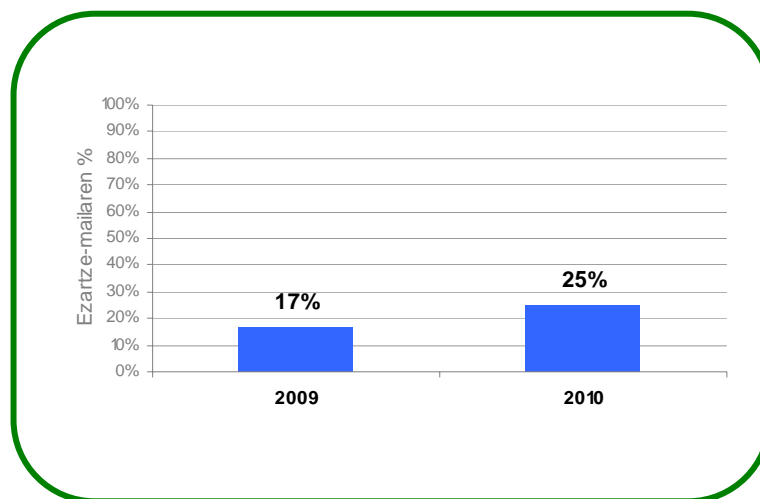
Planen batez besteko ezarpenaren bilakaera helburuarekiko

ITURRIA: 2009ko EAeko Udalsarea 21en Idazkaritza Teknikaren datuak (74 udalerrietako batez besteko datuak)

Planaren ezartze-maila orokorra 2010ko abendura arte: AZTERKETA

EAE mailan urtekako batez besteko ezarpen-mailaren baloreak eta helburuko ezartze-maila gure planaren ezarpen-mailaren emaitzekin alderatuz, zera beha daiteke:

LORTUTAKO EZARTZE-MAILA

Planaren ezartze-maila moderatua da, bere 2. ezarpen urtean %25a lortu duelarik. Hau ezarpen planetan ezarrita dauden helburu komunitatik gertu dago.

EZARTZE-MAILAREN JOERA

Ezarpen erritmoa, helburuko hazkundearekin konparatuta baxua da. Kasu honetan, ebaluatutako azken urteko hazkuntza %8koa izan da.

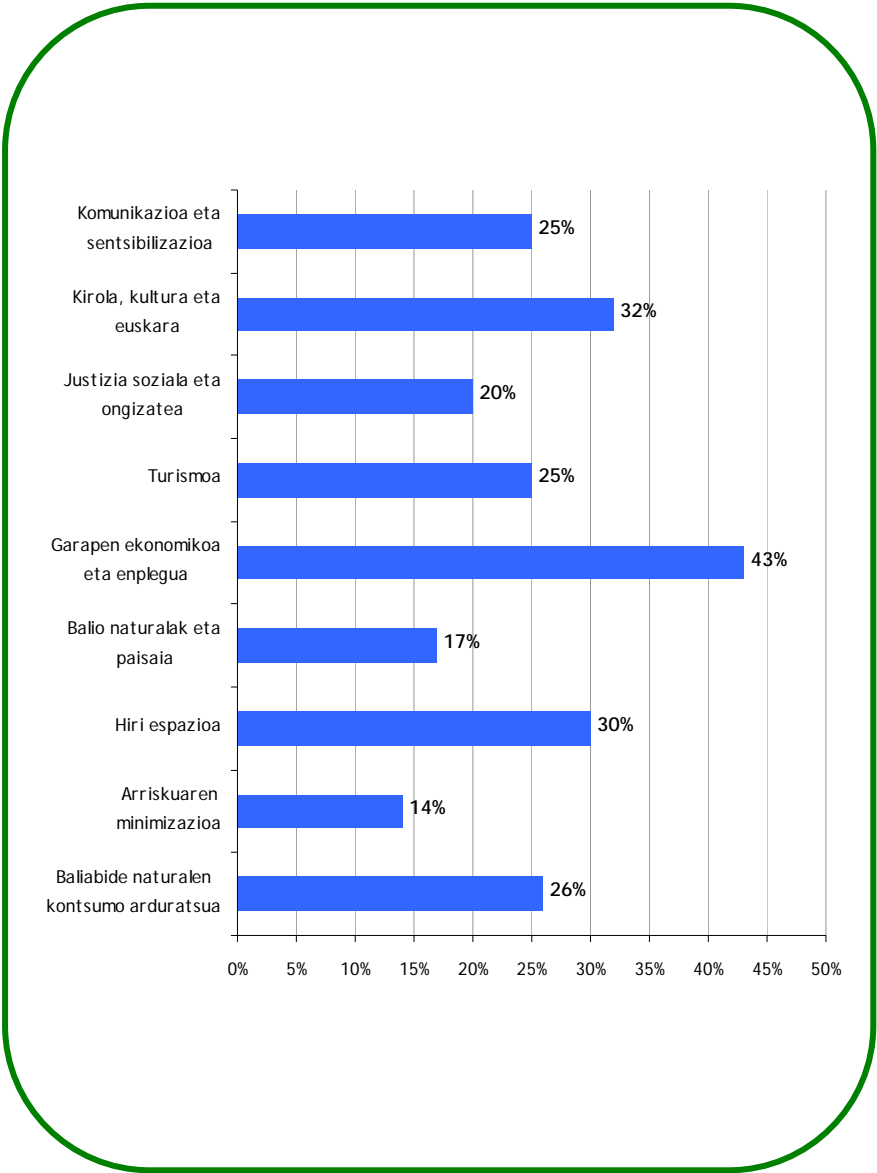
EZARTZE-MAILA BATEZ BESTEKO DATUEKIN ALDERATUZ

Planaren ezartze-maila EAEko batez besteko baloreekin konparatuz, udalerriak batez bestekoarekiko ezartze-maila berdina daukala beha daiteke. 2.ezarpen urtean, udalerriak %25eko ezartze-maila lortu du eta denbora berdinean EAEko udalerrien batez bestekoa %23a da. Konparaketa Gipuzkoako batez bestekoarekin egiten badugu balorazioa antzekoa da.

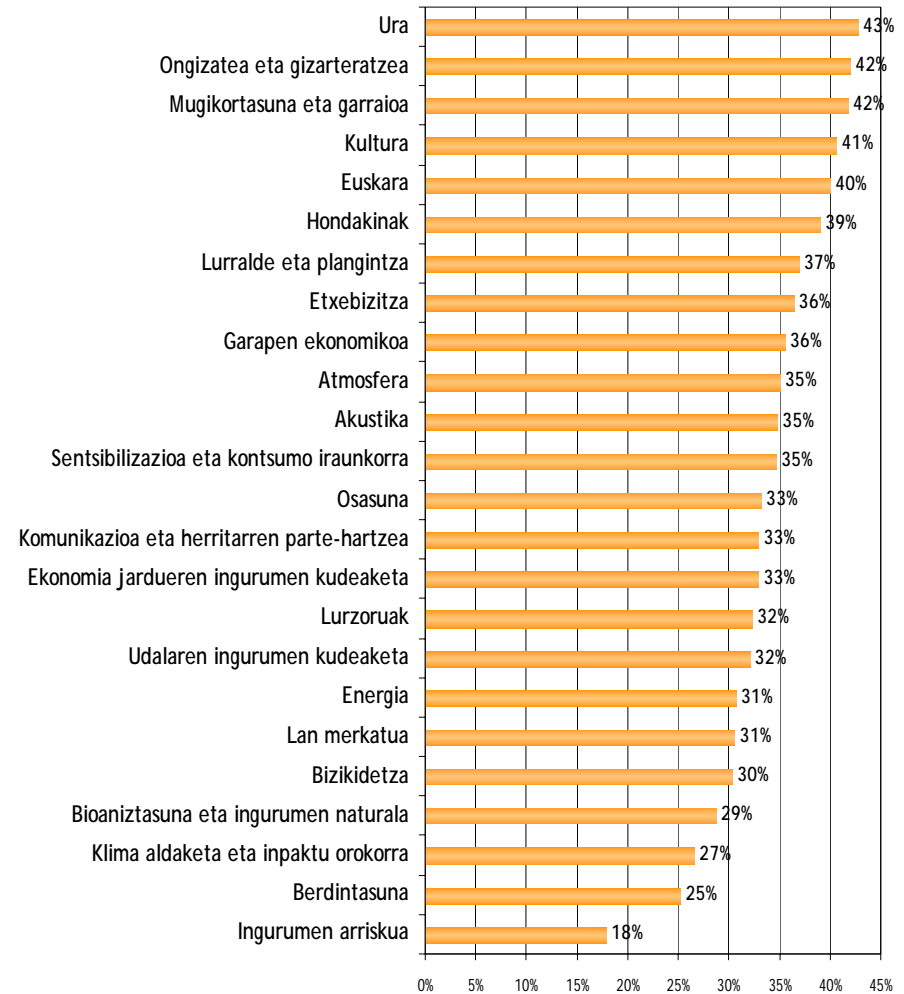

Lerro estrategikoen arabera ezartze-maila: DATUAK

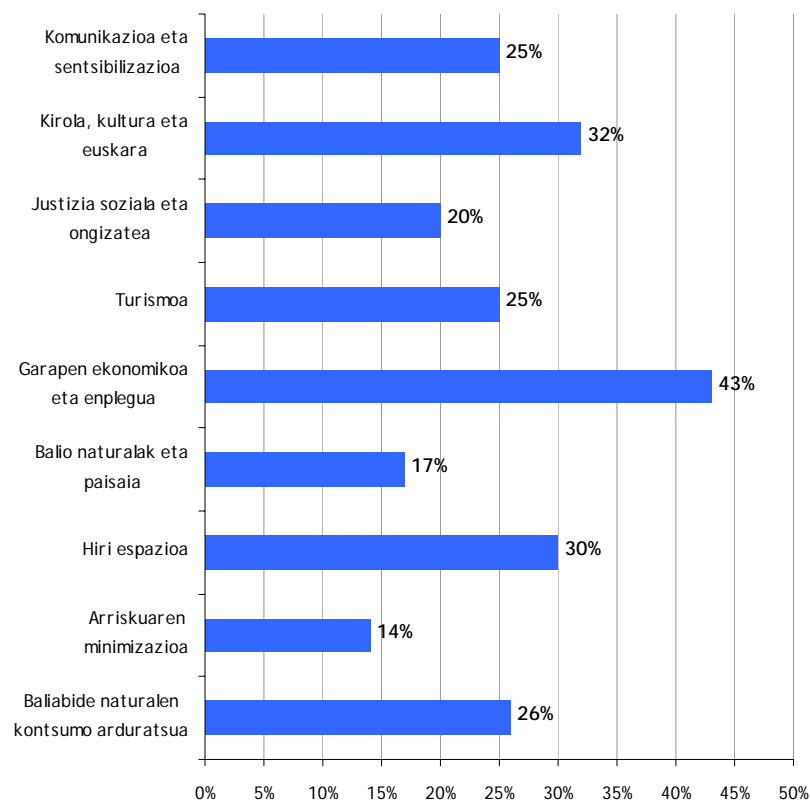
PLANEN EZATZE-MAILAREN BATEZ BESTEKOA GAI-ESPARRUAREN ARABERA GLHan

Ezarpen-maila gai esparruaren arabera

ITURRIA: 2009ko Gipuzkoako ebaluazioko laguntza Programaren emaitzen txostena (36 udalerrien batez besteko datuak)

Lerro estrategikoen araberako ezartze-maila: AZTERKETA

Gure Planeko lerro desberdinen ezartze-maila aztertuz, zera ikus daiteke:

EZARTZE-MAILA ALTUENEN LERRO ESTRATEGIKOAK

Garapen ekonomikoa eta enpleguari, Kirola, kultura eta euskarari eta Hiri espazioari dagozkien lerro estrategikoek ezartze-maila altuena erakusten dute, %43ko, %32ko eta %39eko garapena izanik besteak beste.

EZARTZE-MAILA BAXUENEN LERRO ESTRATEGIKOAK

Arriskuaren minimizazioa eta Balio naturalak eta paisaiaren inguruko lerroak, planeko beste lerroekin alderatuz ezartze-maila baxuena daukate, %14 eta %17a.

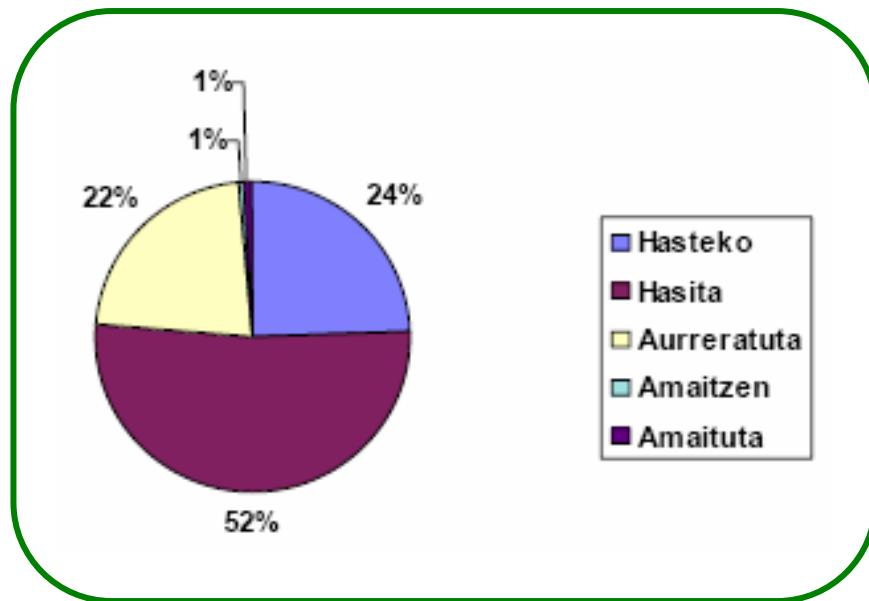
EZARTZE-MAILA ERTAINEKO LERRO ESTRATEGIKOAK

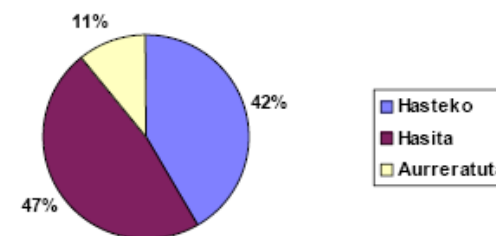
Turismoari, Baliabide naturalen kontsumo arduratsuari eta Justizia soziala eta ongizateari dagozkien lerroek ezartze-maila ertaina erakusten dute, ezartze-maila %26 eta %20 tartean dago.

2010an Planeko ekintzen ezartze-maila

2009an ekintzen ezartze-maila

2010ko abenduan planeko ekintzen garapen-maila aztertuz zera ikus daiteke:

LORTUTAKO EKINTZEN GARAPEN-MAILA ETA ETORIKIZUNERAKO IKUSPEGIA

Adierazgarria da ebaluatutako azken urterako, amaituta, amaitzen eta aurreratuta dauden ekintzen batura %24izatea, Planaren ia laurdena osatzen duelarik. Zirkunstantzia hau eta ekintzen %66a jada 2010an hasita moduan aurkitzen direla kontutan hartuz, aurreikusi diateke orain arteko **hazkunde** erritmoa mantendu daitekeela, gutxienez azken urte honetako antzekoan, hurrengoan ere.

AALBORG KONPROMISOEN EKARPENA

Aalborg konpromisoen ekarpena

Hurrengo irudian gure udalerrriaren Aalborg konpromisoen ezarpena ikusten da, burututako ekintza (Amaitzen edo/eta Amaituta) bakoitzerako konpromisoaren bidez adieraziz.

Urtea 2010

8 TOKIKO EKONOMIA BIZIA ETA IRAUNKORRA	Lehentasuna	Ezartze -maila
A 5.2.4 Udalerriko merkataritza eta turismoko sektorearen eta Udalaren artean solasaldi foro edo tresna egonkor baten sorrera bultzatu, bertan herriko elkarteek eta udal arduradunek parte har dezaten.	Ertaina	Amaituta
9 BERDINTASUNA ETA JUSTIZIA SOZIALA	Lehentasuna	Ezartze -maila
A 7.1.2 0-2 urte arteko haurrentzat haur hezkuntzako zentro berri bat eraiki.	Altua	Amaitzen

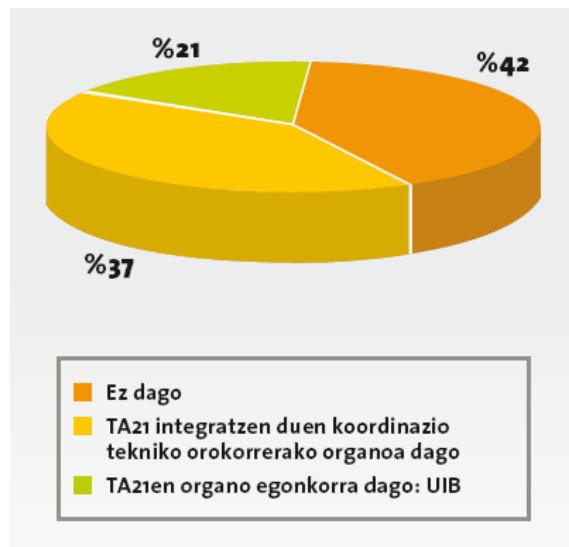
TOKIKO AGENDA 21AREN BARNE- KOORDINAZIORAKO MEKANISMOAREN AZTERKETA

Barne-koordinazio mekanismoaren kalitatea eta existentzia: DATUAK

TA21erako espezifiko den koordinazio mekanismo finkorik existitzen ez bada ere, Batzorde orokor bat badago eta bertan, hilabetean behin gutxienez TA21eko gaiak lantzen dira. Bestalde, Batzorde honetan egingo diren jardueren inguruko proposamenak egiten dira.

BARNE-KOORDINAZIORAKO MEKANISMOAK EAEn

ITURRIA: EAEko Tokiko Iraunkortasun Txostena 2009 (89 udalerrien batez besteko datuak)

Barne-koordinazio mekanismoaren kalitatea eta existentzia: AZTERKETA

TA21erako espezifikoa den koordinazio mekanismo finkorik existitzen ez bada ere, Batzorde orokor bat badago eta bertan, hilabetean behin gutxienez TA21eko gaiak lantzen dira. Bestalde, Batzorde honetan egingo diren jardueren inguruko proposamenak egiten dira.

Udalean Planaren koordinazioa bermatzeko dagoen barne-mekanismoa aztertzerakoan, eta bide batez ezarpenean duen zeharkakotasun maila eta eraginkortasuna eta EAE mailako datuak aztertuz, zera beha daiteke:

BARNE-KOORDINAZIORAKO MEKANISMOA

Tokiko Agenda 21 integratzen duen beste mekanismo bat daukan (EAEko udalerrian %37a) / herri taldearen barruan aurkitzen gara.

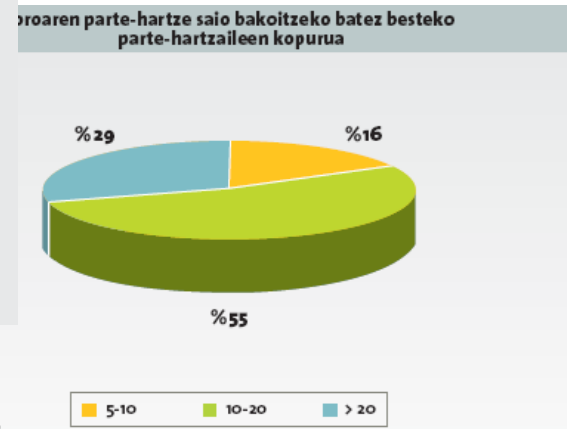
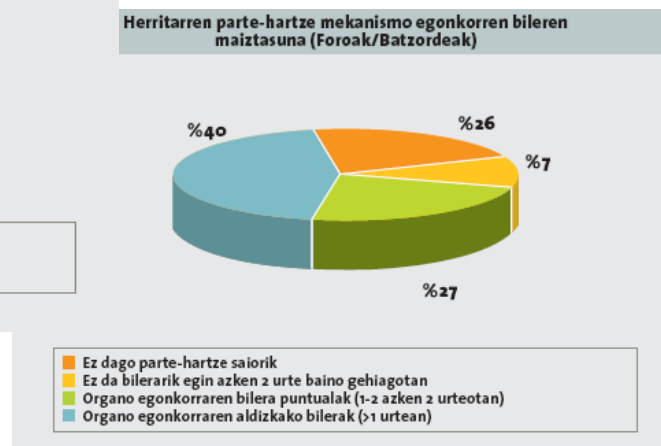
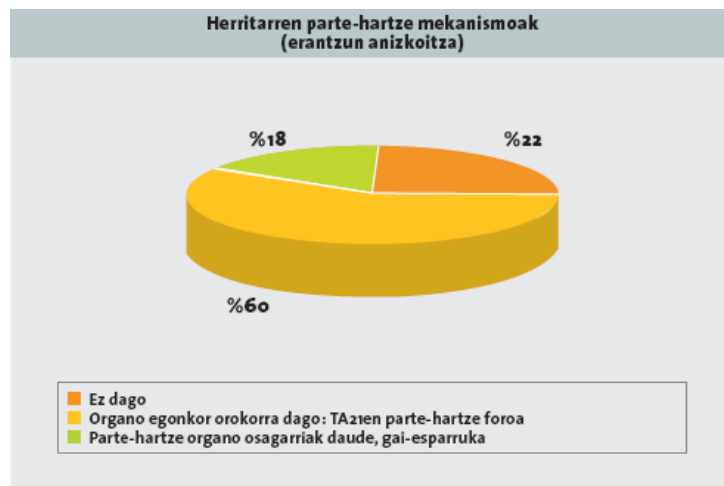
TOKIKO AGENDA 21EN INGURUKO HERRITARREN PARTE-HARTZE MEKANISMOAREN AZTERKETA

Herritarren parte-hartze mekanismoaren existentzi eta dinamismoa: DATUAK

Gure udalerrian parte hartze foroa dago, zeina gaikako 2 mahaletan banatu diren 2010.urtean zehar: mahai batean bidegorri sarearekin erlazionaturiko gaiak landu dira hilabetean behin eta beste gaikako mahaietan Bizikidetza Ordenantza lantzeko 3-4 bilera egin dira. Gaikako mahai hauetan jardueren proposamenak egiten dira.

HERRITARREN PARTE-HARTZEA MEKANISMOAK EAEn

ITURRIA: EAEko Tokiko Iraunkortasun Txostena 2009 (89 udalerrien batez besteko datuak)

Herritarren parte-hartze mekanismoaren existentzi eta dinamismoa: AZTERKETA

Gure udalerrian parte hartze foroa dago, zeina gaikako 2 mahaletan banatu diren 2010.urtean zehar: mahai batean bidegorri sarearekin erlazionaturiko gaiak landu dira hilabetean behin eta beste gaikako mahaietan Bizikidetzaren Ordenantza lantzeko 3-4 bilera egin dira. Gaikako mahai hauetan jardueren proposamenak egiten dira.

Planaren ezarpen eta jarraipenean talde sozioekonomiko desberdinen ordezkaritza eta gardentasuna bermatzeko herritarren parte-hartze mekanismoa aztertzerakoan eta EAE mailan aztertutako aldagai desberdinen datuak aztertzerakoan, zera ikus daiteke:

HERRITARREN PARTE-HARTZE MEKANISMOAREN EXISTENTZIA

HERRITARREN PARTE-HARTZE MEKANISMOAREN DINAMISMOA

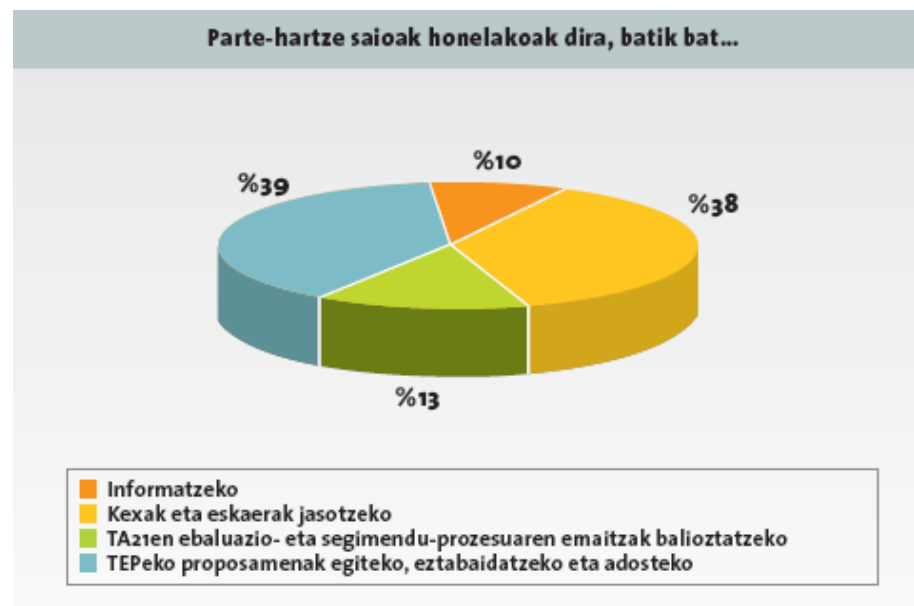

Herritarren parte-hartzeak duen zabalera eta Planaren jarraipenean duen protagonismoa: DATUAK

Gure udalerrian existitzen den herritarren parte-hartze mekanismoan, 2009ko datuekin konparatuz, parte hartzaile kopuruak gora egin du eta gaur egun 10-20 pertsona inguruko parte hartzea du.

HERRITARREN PARTE-HARTZE MEKANISMOAK EAEn

ITURRIA: EAEko Tokiko Iraunkortasun Txostena 2009
(89 udalerrien batez besteko datuak)

Herritarren parte-hartzeak duen zabalera eta Planaren jarraipenean duen protagonismoa: AZTERKETA

Gure udalerrian existitzen den herritarren parte-hartze mekanismoan, 2009ko datuekin konparatuz, parte hartzaile kopuruak gora egin du eta gaur egun 10-20 pertsona inguruko parte hartzea du.

Planaren ezarpen eta jarraipenean talde sozioekonomiko desberdinen ordezkartza eta gardentasuna bermatzeko herritarren parte-hartze mekanismoa aztertzerakoan eta EAE mailan aztertutako aldagai desberdinen datuak aztertzerakoan, zera ikus daiteke:

TA21AREN BARRUAN HERRITARREN PARTE-HARTZEAK DUEN ZABALERA

PLANAREN JARRAIPEN ETA FORMULAKETAN PARTE-HARTZEAN DAUKAN PROTAGONISMOA

TA21EKO BEHATOKIA
OBSERVATORIO AL 21
GIPUZKOA

GIPUZKOA
zurekin, aurrera >

GARAPEN IRAUNKORREKO
DEPARTAMENTUA
DEPARTAMENTO DE
DESARROLLO SOSTENIBLE

Laguntza teknikoa

